

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Danuta Kozikowska

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2023 r. w Kwidzynie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z wniosku (...) w K.

z udziałem F. B. (1) i J. M.

o podział majątku, dział spadku i zniesienie współwłasności

postanawia:

I. ustalić, że w skład spadku po G. B.(c. B. i M.) wchodzi udział w ¼ części w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) składającej się z działki o nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalno-inwentarskim opisaną księdze wieczystej (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych o wartości łącznej 20.500 zł (dwadzieścia tysięcy złotych pięćset złotych);

II. ustalić, że w skład spadku po K. B. (1)(s. J. i G.) wchodzi udział w ¼ części w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) składającej się z działki o nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalno-inwentarskim opisaną księdze wieczystej (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych o wartości łącznej 20.500 zł (dwadzieścia tysięcy złotych pięćset złotych);

III. ustalić, że w skład spadku po J. B. (1)(s. J. i G.) wchodzi udział w 1/4 części w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) składającej się z działki o nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalno-inwentarskim opisaną księdze wieczystej (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych o wartości łącznej 20.500 zł (dwadzieścia tysięcy złotych pięćset złotych);

IV. dokonać działu spadku po G. B. (c. B. i M.), K. B. (1)(s. J. i G.) i J. B. (1)(s. J. i G.) oraz dokonać zniesienia współwłasności w ten sposób, że udziały w nieruchomości opisanej w pkt. I, II i III przyznać na wyłączną własność wnioskodawczyni J. M.(c. J. i G.) bez obowiązku spłaty na rzecz uczestnika F. B. (1);

V. oddalić wniosek w pozostałej części;

VI. przyznać ze Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Kwidzynie wynagrodzenie r.pr. K. B. (2) w wysokości 2.952 zł(dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote) wraz z podatkiem VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce J. M.;

VII. oddalić wniosek wnioskodawcy w zakresie zwrotu kosztów postępowania.

sędzia Danuta Kozikowska

UZASADNIENIE

Wnioskodawca (...) z siedzibą w K. dniu 16 października 2020 r. wystąpił do Sądu Rejonowego w Kwidzynie z wnioskiem o dział spadku wraz ze zniesieniem współwłasności, poprzez ustalenie, że

- udziały małżonków G. B. i J. B. (2) w majątku wspólnym były równe, a w jego skład wchodziła własność nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków G. B. i J. B. (2) w ten sposób, aby przyznać każdemu z małżonków udział w wysokości po $\frac{1}{2}$ własności nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- w skład spadku po J. B. (2) zmarłym w dniu 20 czerwca 1964r. wchodzi udział $\frac{1}{2}$ nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- w skład spadku po G. B. zmarłej w dniu 18 czerwca 1976r. w K., ostatnio zamieszkałej w K. wchodzi udział w $\frac{30}{48}$ nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- w skład spadku po K. B. (1) zmarłym w dniu 09 czerwca 2014r. zmarłym w P., ostatnio zamieszkałym przed śmiercią w K. wchodzi udział $\frac{1}{4}$ nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- dokonanie działu spadku po J. B. (2), G. B. i K. B. (1) w ten sposób, że nieruchomość położoną w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) przyznać na wyłączną własność J. M.. Jednocześnie wnioskodawca nie sprzeciwiał się zasądzeniu od J. M. stosownej spłaty na rzecz pozostałych uczestników pod warunkiem, że uczestnicy o taką spłatę wniosą.

Nadto wniósł o zasądzenie solidarnie od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie o zasądzenie od uczestniczki J. M. na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnioskodawca wskazał, że posiada legitymację procesową do wystąpienia z wnioskiem w niniejszej sprawie, ponieważ jest wierzycielem osobistym uczestniczki J. M. (dawniej B.) przeciwko której prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. C.- sygn. akt KM 695/18 (na podstawie tytułu wykonawczego tj. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 23 marca 2018r. w sprawie VI Nc-e 165376/18, postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie I Wydział Cywilny z dnia 12 marca 2019r. sygn.. akt I Co 434/19). Nadto wskazał, że w toku postępowania egzekucyjnego dokonano zajęcia udziału dłużnika w nieruchomości, w trybie art. 912 k.p.c. W związku z tym wnioskodawca wskazał, że od chwili zajęcia udziału w nieruchomości posiada legitymację do złożenia niniejszego wniosku. Ponadto wskazał, że prowadzona z majątku dłużnika nie doprowadziła do zaspokojenia roszczenia wierzyciela, a w toku postępowania Komornik nie ustalił innego majątku dłużnika, za wyjątkiem udziału dłużnika w zajętej nieruchomości.

Sprawa została zarejestrowana pod numerem akt I Ns 465/20.

Uczestnicy F. B. (1) i J. B. (1) nie złożyli odpowiedzi na wniosek ani w żaden sposób nie odnieśli się do wniosku, pomimo takiego zobowiązania(k. 66 oraz k. 70-70v akt)

Pełnomocnik z urzędu uczestniczki J. M. w piśmie procesowym z dnia 22 stycznia 2021r. odnosząc się do wniosku o dział spadku i zniesienie współwłasności po J. B. (2) i G. B. wskazała, że stan prawny nieruchomości ujawniony w księdze wieczystej dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) jest niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym, w związku z tym wniosła o zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 k.p.c. Wskazała, że G. B. przekazała na rzecz Skarbu Państwa gospodarstwo rolne z wyłączeniem działki siedliskowej o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Nadto domagała się wykazania stanu zadłużenia uczestniczki w sprawie Km 695/18(k.166-167 akt).

W piśmie z dnia 15 lutego 2021r. wnioskodawca wskazał, że aktualne zadłużenie J. M. na dzień 15 lutego 2021r. wyniosło 28.8411,11 zł i naliczane są dalsze odsetki w wysokości 1,181 zł, w tym kapitał pożyczki w wysokości 21.546,42 zł. Ponadto podał, że brak jest podstaw do zawieszenia postępowania, a stosownie do art. 684 k.p.c. Sąd ustala skład i wartość spadku ulegającemu podziałowi(k. 186-189 akt).

W piśmie z dnia 12 marca 2021r. pełnomocnik z urzędu uczestniczki J. M. podtrzymała swoje stanowisko, co do potrzeby uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, wskazując, że wnioskodawca posiada interes prawny w takim ustaleniu, w trybie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece(k. 201 akt).

Na rozprawie w dniu 07 czerwca 2021r. uczestnika wniosła o przyznanie spadkowej nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z zabudowanej budynkiem mieszkalnym o powierzchni (...) ha na jej rzecz bez obowiązku spłaty na rzecz uczestników(k. 222-223 akt)

W dniu 21 sierpnia 2021r. uczestnik J. B. (1) zmarł i dlatego też Sąd postanowieniem z dnia 02 września 2021r., na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13§ 2 k.p.c. zawiesił postępowanie ze skutkiem od dnia 21 sierpnia 2021r. (k. 259 akt).

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2022r. Sąd podjął postępowanie w sprawie, a sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt INs 722/22.

W piśmie z dnia 28 listopada 2022r. pełnomocnik z urzędu uczestniczki stanowiącym ostateczne stanowisko podtrzymał dotychczasowe stanowisko i nie zgłosił nowych wniosków dowodowych. Wniósł o oddalenie wniosku o dział spadku i zniesienie współwłasności po zmarłym J. B. (2), G. B., i K. B. (1) z uwagi na przedwczesność i brak możliwości ustalenia masy spadkowej po zmarłych J. B. (2), G. B. i K. B. (1), co jego zdaniem powoduje brak możliwości podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie oświadczył, że uczestnika wniosła o przyznanie nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działki nr (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalnym dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) bez obowiązku spłaty na rzecz uczestników. Wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej przez uczestniczkę(k.288-288v akt i 303-304 akt).

Wnioskodawca w piśmie z dnia 01 grudnia 2022r. stanowiącym ostateczne stanowisko, zmodyfikował swoje stanowisko i wniósł o ustalenie, że :

- udziały małżonków G. B. i J. B. (2) w majątku wspólnym były równe, a w jego skład wchodziła własność nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków G. B. i J. B. (2) w ten sposób, aby przyznać każdemu z małżonków udział w wysokości po 1/2 własności nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);

- w skład spadku po J. B. (2) zmarłym w dniu 20 czerwca 1964r. wchodzi udział 1/2 nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- w skład spadku po G. B. zmarłej w dniu 18 czerwca 1976r. w K., ostatnio zamieszkałej w K. wchodzi udział w 30/48 nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- w skład spadku po K. B. (1) zmarłym w dniu 09 czerwca 2014r. zmarłym w P., ostatnio zamieszkałym przed śmiercią w K. wchodzi udział 1/4 nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- w skład spadku po J. B. (1) zmarłym w dniu 25 października 2022r. zmarłym w T., ostatnio zamieszkałym przed śmiercią w T. wchodzi udział 1/4 nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...);
- dokonanie działu spadku po J. B. (2), G. B., K. B. (1) i J. B. (1) w ten sposób, że nieruchomość położoną w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) przyznać na wyłączną własność J. M.. Jednocześnie wnioskodawca nie sprzeciwiał się zasądzeniu od J. M. stosownej spłaty na rzecz pozostałych uczestników pod warunkiem, że uczestnicy o taką spłatę wniosą(k. 289-290 akt).

Nadto wniósł o zasądzenie solidarnie od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie o zasądzenie od uczestniczki J. M. na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił co następuje:

G. D. (c. B. i A.) i J. B. (2)(s. F. i R.) w dniu 24 września 1951r. w T. zawarli związek małżeński, w którym urodziło się czworo dzieci: J. B. (3), J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1).

G. i J. małżonkowie B. nie zawierali żadnych umów majątkowych małżeńskich, między małżonkami obowiązywała ustawowa wspólność majątkowa małżeńska.

Ojciec J. F. B. był właścicielem gospodarstwa rolnego położonego w T.. F. B. (2) zmarł w dniu 13 sierpnia 1943r.

J. B. (2) zmarł w dniu 20 czerwca 1964 r. w T., gdzie stale zamieszkiwał przed śmiercią.

Postanowieniem z dnia 09 grudnia 1964 r. Sąd Powiatowy w Kwidzynie stwierdził, że spadek po F. B. (2) zmarłym w dniu 13 sierpnia 1943r., zamieszkałym ostatnio w T. na podstawie testamentu nabył syn spadkodawcy J. B. (2) w całości oraz stwierdził, że spadek po J. B. (2) na podstawie ustawy dziedziczą żona spadkodawcy G. B. w 1/4 części z dobrodziejstwem inwentarza oraz dzieci spadkodawcy J. B. (3), J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1) po 3/16 części z dobrodziejstwem inwentarza z wyłączeniem udziału spadkodawcy w majątku objętym do chwili śmierci wspólnością ustawową, który przypadł spadkobiercom ustawowym: J. B. (3), J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1) po 1/4 części z dobrodziejstwem inwentarza. Pozostałe w spadku po zmarłym J. B. (2) gospodarstwo rolne położone w T. powiat K., które J. B. (2) odziedziczył po ojcu F. B. (2) nabyli z mocy ustawy: żona spadkodawcy G. B. w 1/4 części z dobrodziejstwem inwentarza oraz dzieci spadkodawcy J. B. (3), J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1) po 3/16 części z dobrodziejstwem inwentarza.

(dowód : odpisy aktów stanu cywilnego- k. 2-7 akt Ns 184/64, postanowienie Sądu Powiatowego w Kwidzynie z dnia 09 grudnia 1964r. – k. 12 akt Ns 184/64, zapewnienie spadkowe -k. 12-12v akt Ns 184/64; protokół spisu inwentarza i długów spadkowych z dnia 22 czerwca 1965r.- akta Ns 184/64; opis nr jedn. rej. (...) z 31-12-1965r. - Ns 184/64)

Na podstawie wniosku G. B. z dnia 04 sierpnia 1967r. o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości zabudowanej o powierzchni (...) ha położonej w T. oraz postanowienia Sądu Powiatowego w Kwidzynie z dnia 09 grudnia 1964r. o stwierdzenie nabycia spadku sygn. akt Ns 184/64, opisu nieruchomości i mapy Państwowe Biuro Notarialne w K. założyło w dniu 21 grudnia 1967r. księgę wieczystą (...) (obecny numer (...)) i w dziale IO wpisano gospodarstwo rolne z budynkami położone w T. o powierzchni (...) ha składające się z działek nr (...), a jako współwłaściciele wpisani zostali: G. B. w 1/4 części, J. B. (3) w 3/16 częściach , J. B. (1) w 3/16 częściach, F. B. (1) w 3/16 częściach i K. B. (1) w 3/16 częściach.

(dowód : wniosek o założenie księgi wieczystej- k. 1 akt (...) (dawny numer (...)) , odpis postanowienia Sądu Powiatowego w Kwidzynie z dnia 09 grudnia 1964r.- k. 2 -3 akt (...) (dawny numer (...)), opis- k.4 akt (...) (dawny numer (...)); mapa -k. 5 akt (...) (dawny numer (...)), ogłoszenie - k. 7 i 32 akt (...) (dawny numer (...)) oraz kserokopia akt księgi wieczystej nr (...) - k. 104-169 akt)

Na podstawie decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. Wydział (...) (...) z dnia 22 stycznia 1968r. w przedmiocie wniosku G. B. o przejęciu w części nieruchomości rolnej na własność Państwa na podstawie art. 7 i 27 ustawy z dnia 28 czerwca 1962r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz.U. Nr 38, poz. 166) postanowiono m.in.

- Przejąć na własność Państwa nieruchomość o powierzchni (...) ha bez zabudowań położoną we wsi T., stanowiącą współwłasność G. B. w 1/4 części oraz Jej małoletnich dzieci J. B. (3), J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1) po 3/16 części.
- Wyłączyć z pod przejęcia na własność Państwa zabudowania wraz z działką nr (...) o powierzchni (...) ha w tym pod zabudowaniami (...) ha.
- Ustalić, że obszar gruntów podlegających uwzględnieniu przy ustaleniu prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości renty wynosi (...) ha.

Decyzja Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. Wydział (...) (...) z dnia 22 stycznia 1968r. uprawomocniła się 15 lutego 1968r.

Decyzja ww. nie została ujawniona w księdze wieczystej (...) (obecnie numer (...)).

(dowód : odpis decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. Wydział (...) (...) z dnia 22 stycznia 1968r.- k. 210 akt; wyciąg z wykazu zmian gruntowych wsi T. do operatu – rok rachunkowy 1968- k. 210 akt)

G. B.(c. B. i A.) zd. D. zmarła w dniu 18 czerwca 1976 r. w K., gdzie stale zamieszkiwała przed śmiercią.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2006 r. Sąd Rejonowy w Kwidzynie o stwierdzenie nabycia spadku po G. B. sygn. akt INs 174/06 stwierdził, że spadek po G. B. na podstawie ustawy nabyły dzieci spadkodawczyni J. M., J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1) po 1/4 części z dobrodziejstwem inwentarza.

W skład spadku po G. B. wchodził udział w 1/4 części w nieruchomości składającej z działki nr (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalno-gospodarczym z zabudowa towarzyszącą . Na skutek nowego obmiaru powierzchnia nieruchomości wynosi (...) ha.

Na podstawie wniosku DzKw (...) J. M. z dnia 20 lipca 2006r. oraz ww. postanowienia spadkobiercy po G. B. zostali wpisani jako współwłaściciele nieruchomości w dziale II księgi wieczystej (...).

Spadkobiercy po G. i J. małżonkach B. nie zgłosili żądania o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym J. i G. byłych małżonków B..

(**dowód:** odpis postanowienia z dnia 29 maja 2006 r. Sądu Rejonowego w Kwidzynie o stwierdzenie nabycia spadku po G. B. sygn. akt INs 174/06 – k. 35 akt oraz k.24 akt (...) (...), wniosek (...)k. 19-20 akt (...) (...), zawiadomienie o wpisie – k. 26i 32 akt (...) (...),odpis skrócony aktu małżeństwa -k. Ns 184/64; wyciąg z wykazu zmian gruntowych wsi T. do operatu – rok rachunkowy 1968- k. 210 akt, przesłuchanie uczestniczki J. M. – k.222-223 akt; opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości i ruchomości K. Ł.– k. 234-250 akt)

K. B. (1) zmarł 09 czerwca 2014 r. w P., ostatnio stale zamieszkały przed śmiercią w K.. Spadek po K. B. (1)(s. J. i G.) nabyło rodzeństwo spadkodawcy: J. M.(c. J. i G.), J. B. (1)(s. J. i G.) i F. B. (1)(s. J. i G.) po 1/3 części każde z nich wprost.

Na podstawie wniosku (...)J. M. z dnia 05 lipca 2017r. oraz aktu poświadczenia dziedziczenia Rep. A. (...) sporządzony w Kancelarii Notarialnej w K. przez notariusza A. S. w dniu 21 czerwca 2017r. spadkobiercy po K. B. (1) zostali wpisani jako współwłaściciele nieruchomości w dziale II księgi wieczystej nr (...).

(**dowód :** akt poświadczenia dziedziczenia Rep. (...) z dnia 21 czerwca 2017r.- k. 35-36 akt (...) (...), wniosek (...) i zawiadomienie o wpisie- k.41-42 i 45 akt (...))

J. B. (1)(s. J. i G.) zmarł w dniu 21 sierpnia 2021 r. w T., którego ostatnim miejscem stałego pobytu przed śmiercią była miejscowość T..

Postanowieniem z dnia 25 października 2022 r. Sąd Rejonowy w Kwidzynie o stwierdzenie nabycia spadku po J. B. (1) sygn. akt INs 586/22 stwierdził, że spadek po J. B. (1)(s. J. i G.) na podstawie ustawy nabyło rodzeństwo spadkodawcy: J. B. (3) z d. B.(c. J. i G.) i F. B. (1)(s. J. i G.) po 1/2 części każde z nich z dobrodziejstwem inwentarza.

(**dowód :** odpis skrócony aktu zgonu J. B. (1) – k. 10 akt INs 586/22 i k. 260 akt, postanowienie Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 25 października 2022r. – k. 47 akt INs 586/22)

W chwili śmierci J. B. (2)(s. F. i R.) posiadał gospodarstwo rolne wraz z zabudowaniami położone w miejscowości T. składającej się z działek o nr: (...) o powierzchni łącznej (...) ha, dla którego nie była założona księga wieczysta. Gospodarstwo rolne stanowiło majątkiem osobistym spadkodawcy. Część gospodarstwa rolnego o powierzchni (...) ha bez zabudowań, stanowiące współwłasność G. B. w 1/4 części oraz J. B. (3)(obecnie M.)J. B. (1), F. B. (1) i K. B. (1) po 3/16 części, na podstawie Decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. Wydział (...) (...) z dnia 22 stycznia 1968r. zostało przekazane przez spadkobierców po J. B. (2) na rzecz Państwa w zamian za zaopatrzenie emerytalne i rentę.

Decyzja Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. Wydział (...) (...) z dnia 22 stycznia 1968r. nie została ujawniona w księdze wieczystej (...) (obecnie numer (...)).

(**dowód :** akta księgi wieczystej nr (...), odpis zwykły z księgi wieczystej (...) – k.81-82akt, decyzja NR (...) - k. 168-169 akt)

J. B. (3) (c. J. i G.) w dniu 28 października 2000 r. zawarła związek małżeński z T. M. i przyjęła nazwisko małżonka -M..

(**dowód :** dane z PESEL-SAD- k. 59-61 akt)

Na podstawie wniosku (...) z siedzibą w W. (...) z dnia 22 maja 2019r. oraz nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Tychach Wydział I Cywilny z dnia 30 listopada marca 2010r. w sprawie I Nc 19422/10 i postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie I Wydział Cywilny z dnia 12 marca 2019r. sygn.. akt I Co 434/19 w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności w księdze wieczystej (...) i dalszego tytułu wykonawczego nr 2 na udziale F. B. (1) została wpisana w dniu 24 maja 2019r. hipoteka przymusowa w wysokości 67.695,73 zł.

(dowód : wniosek o wpis hipoteki przymusowej wraz nakazem zapłaty oraz postanowieniem o nadanie klauzuli wykonalności, zawiadomienie o wpisie – k.56-57a , 58, 69 akt księgi wieczystej nr (...))

Na podstawie wniosku (...) z siedzibą w K. (...) z dnia 06 listopada 2019r. oraz nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 23 marca 2018r. w sprawie VI Nc-e 165376/18 i postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie I Wydział Cywilny z dnia 12 marca 2019r. sygn.. akt I Co 434/19 w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności w księdze wieczystej (...) , na udziale J. M. została wpisana w dniu 13 listopada 2019r. hipoteka przymusowa w wysokości 41.094 zł .

(dowód : wniosek o wpis hipoteki przymusowej wraz nakazem zapłaty oraz postanowieniem o nadanie klauzuli wykonalności, zawiadomienie o wpisie – k.73-77 akt, 85, 86 , 91 akt księgi wieczystej nr (...))

Spadkowa nieruchomość o powierzchni (...) ha położona w T. przy ul. (...), zabudowana jest budynkiem mieszkalno-gospodarczym wraz zabudową towarzyszącą . Nieruchomość w chwili obecnej użytkowana jest przez uczestniczkę J. M. i jej rodzinę. Wartość nieruchomości wynosi 82.000 zł .

(**dowód:** opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości oraz w zakresie szacowania ruchomości K. Ł. - k.234-250 akt, wypis z rejestru gruntów z dnia 14-01-2021-k. 171 akt, wyrys z mapy ewidencyjnej z dnia 14-01-2021-k. 172 akt)

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny jest poza sporem. Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie akt sprawy Ns 184/64, INs 174/06 , INs 586/22 , wyżej wymienionych dokumentów, których prawdziwości wnioskodawca i uczestnicy nie kwestionowali, na podstawie przesłuchania uczestniczki oraz na podstawie opinii biegłego sądowego, która w ocenie sądu sporządzona została profesjonalnie i nie budzi zastrzeżeń.

Materiał dowodowy nie wzbudza wątpliwości Sądu co do wiarygodności, tak samo jak zeznania uczestniczki, które są logiczne i tworzą jedną, spójną całość.

Sąd dał również wiarę opinii biegłego K. Ł., uznając, iż została sporządzona przez uprawnioną do tego osobę dysponującą odpowiednią wiedzą i doświadczeniem w swojej dziedzinie, odpowiada wymaganiam formalnym przewidzianym przepisami prawa, ich przedmiot mieści się w pełni w zakresie kompetencji biegłego. Żadna ze stron nie kwestionowała opinii.

Sąd uznał za wiarygodne odpisy aktów stanu cywilnego spadkodawców oraz uczestników, albowiem stanowią one dokumenty urzędowe, których wiarygodności nie kwestionowano. Podane dane, które wynikały z tych dokumentów dotyczące więzów pokrewieństwa pomiędzy spadkodawcami a uczestnikami zostały potwierdzone w zapewnieniu spadkowym. Wiarygodność i prawdziwość zapewnienia spadkowego złożonego przez wnioskodawczynię i uczestniczkę postępowania nie budziła wątpliwości Sądu zważywszy na jego odzwierciedlenie w treści odpisów aktów stanu cywilnego oraz braku jakichkolwiek dowodów mogących podważyć ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy.

Wskazać należy, że Sąd ustala skład i stan spadku według chwili jego otwarcia (czyli śmierci spadkodawcy), natomiast wartość według cen w chwili dokonywania działu (uchwała SN z dnia 27 września 1974 r., sygn. III CZP 58/74).

Zgodnie z art. 25 § 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1950r. Kodeks rodzinny(Dz.U Nr 34 poz. 308)oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym objętym wspólnością ustawową. W toku postępowania nie został zgłoszony wniosek o ustalenie nierównych udziałów wobec czego sąd przyjął, że udziały te były równe.

Z treści przepisu art.1035 k.c. do wspólności majątku spadkowego i działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych. Również do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności małżeńskiej majątkowej stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku (art. 567 §1 k.p.c.).

Z kolei stosownie do art. 687 k.p.c. a contrario do wydania postanowienia działowego na podstawie zgodnego wniosku uczestników, dział spadku (i zniesienia współwłasności art. 622 § 2 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c.) będzie rozpoznany według przepisów poniższych.

Spadek w myśl art. 922 § 1 k.c. stanowi ogół praw majątkowych i obowiązków zmarłego i otwiera się on z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 924 k.c.), w tej dacie spadkobierca nabywa spadek (art. 925 k.c.). Według tej daty Sąd określa stan spadku.

W myśl art. 684 k.p.c. skład i wartość spadku ustala sąd. W takiej sytuacji Sąd miał obowiązek z urzędu ustalić tylko ww. okoliczności. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, wynika że w chwili otwarcia spadku po J. B. (2) wchodziło gospodarstwo rolne położone w T. o powierzchni (...) ha i dla którego nie była prowadzona księga wieczysta i które to gospodarstwo rolne odziedziczył w spadku po F. B. (2) w całości. Gospodarstwo rolne stanowiło majątek osobisty J. B. (2)

Wnioskodawca nie przedłożył żadnego dokumentu na to że J. B. (2) i G. B. rozszerzyli wspólność ustawową na nieruchomości położoną w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha, ani na dzień wniesienia wniosku ani na dzień orzekania. Ponadto nie przedłożył żadnego dokumentu aby w skład spadku po G. B., K. B. (3) i J. B. (1) wchodził udział w nieruchomości rolnej położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha.

Niezgodność w opisie nieruchomości opisanej w księdze wieczystej nr (...) (dawny numer (...)) z rzeczywistym stanem prawnym nie stanowi przeszkody w ustaleniu składu i wartości spadku oraz jego działu.

G. B. po ustaleniu spadkobierców po swoim mężu w imieniu swoim oraz małoletnich dzieci w zamian za zaopatrzenie emerytalne i rentę przekazała na rzecz Państwa nieruchomości o powierzchni (...) ha bez zabudowań położoną we wsi T., pozostawiając sobie i małoletnim dzieciom nieruchomości o powierzchni (...) ha zabudowaną i składającą z działki nr (...). Nieruchomość po ponownym obmiarze miała powierzchnię (...) ha. Zatem wniosek o dział spadku po J. B. (2) i podział majątku był bezprzedmiotowy.

Wobec tego, że wnioskodawca i uczestnicy zgodnie określili sposób działu spadku i zniesienia współwłasności sąd dokonał tego działu i zniesienia współwłasności zgodnie z wnioskiem (pkt IV postanowienia) stosownie do art. 622 § 1 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c.

Sąd uznał za zasadne dokonanie działu spadku i zniesienia współwłasności na podstawie art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. poprzez przyznanie spornej nieruchomości w całości na rzecz uczestniczki J. M., bez obowiązku spłaty czemu pozostali uczestnicy się nie sprzeciwiali, a J. M. na takie zniesienie współwłasności i dział spadku ww. nieruchomości wyraziła zgodę.

W tym stanie rzeczy Sąd postanowił:

1. ustalić, że w skład spadku po G. B. (c. B. i M.) wchodzi udział w 1/4 części w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) składającej się z działki o nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalno-inwentarskim opisaną księdze wieczystej (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych o wartości łącznej 20.500 zł (dwadzieścia tysięcy złotych pięćset złotych);
2. ustalić, że w skład spadku po K. B. (1) (s. J. i G.) wchodzi udział w 1/4 części w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) składającej się z działki o nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem mieszkalno-inwentarskim opisaną księdze wieczystej (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych o wartości łącznej 20.500 zł (dwadzieścia tysięcy złotych pięćset złotych);
3. ustalić, że w skład spadku po J. B. (1) (s. J. i G.) wchodzi udział w 1/4 części w nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) składającej się z działki o nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha zabudowanej budynkiem

mieszkalno-inwentarskim opisaną księdze wieczystej (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych o wartości łącznej 20.500 zł (dwadzieścia tysięcy złotych pięćset złotych);

4. dokonać działu spadku po G. B.(c. B. i M.) , K. B. (1)(s. J. i G.) i J. B. (1)(s. J. i G.) oraz dokonać zniesienia współwłasności w ten sposób, że udziały w nieruchomości opisanej w pkt. I, II i III przyznać na wyłączną własność wnioskodawczyni J. M.(c. J. i G.) bez obowiązku spłaty na rzecz uczestnika F. B. (1).

Zatem skoro brak jest dowodów na istnienie nieruchomości rolnej która byłaby objęta ustawową wspólnością majątkową małżeńską J. i G. B. a więc co do żądania ustalenia , że udziały małżonków G. B. i J. B. (2) w majątku wspólnym były równe, a w jego skład wchodziła własność nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...); dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków G. B. i J. B. (2) w ten sposób, aby przyznać każdemu z małżonków udział w wysokości po 1/2 własności nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) i w skład spadku po J. B. (2) zmarłym w dniu 20 czerwca 1964r. wchodzi udział 1/2 nieruchomości położonej w miejscowości T. składającej się z działek nr (...) o powierzchni (...) ha dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), były bezprzedmiotowe i w tej części należało wnioski oddalić .

Sąd przyznał ze Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Kwidzynie wynagrodzenie r.pr. K. B. (2) w wysokości 2.952 zł(dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote) wraz z podatkiem VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce J. M., zgodnie z § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019r. poz. 68), która została podwyższona o podatek vat w stawce 23%.

O kosztach postępowania Sąd postanowił na podstawie art. 520 § 2 i 3 k.p.c. i oddalił wniosek wnioskodawcy o zwrot kosztów postępowania. uznając, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Według wyrażonej w § 1 art. 520 k.p.c. zasady każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty, które sam wydatkował bezpośrednio lub które powstały na skutek uwzględnienia przez sąd jego wniosku o przeprowadzenie określonych czynności procesowych, z czego wynika, że wedle tej reguły nikt nikomu nie zwraca poniesionych kosztów. Oznacza to, że jeżeli jest kilku uczestników postępowania i żaden z nich nie zgłosił wniosku o zasądzenie kosztów, sąd wydaje rozstrzygnięcie o kosztach według formuły tego przepisu, czyli orzeka, że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Natomiast jeżeli jeden lub więcej uczestników zgłasza wnioski o zasądzenie kosztów, czyli chcą odstąpienia od reguły z art. 520 § 1 k.p.c., sąd powinien te wnioski oddalić (patrz: postanowienie SN z dnia 9 grudnia 1999 r., III CKN 498/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116).

Wnioskodawca domagał się zasądzenie solidarnie od uczestników postępowania na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie o zasądzenie od uczestniczki J. M. na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w związku z tym Sąd wnioski oddalił jak w pkt VII.

Nadto wskazać należy, że wnioskodawca wykazał , że posiada legitymację procesową do wystąpienia z wnioskiem w niniejszej sprawie, ponieważ jest wierzycielem osobistym uczestniczki J. M.(dawniej B.) przeciwko której prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. C.- sygn. akt KM 695/18 (na podstawie tytułu wykonawczego tj. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 23 marca 2018r. w sprawie VI Nc-e 165376/18, postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie I Wydział Cywilny z dnia 12 marca 2019r. sygn.. akt I Co 434/19). Ponadto wykazał, że prowadzona z majątku dłużnika nie doprowadziła do zaspokojenia roszczenia wierzyciela, a w toku postępowania Komornik nie ustalił innego majątku dłużnika, za wyjątkiem udziału dłużnika w zajętej nieruchomości.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak powyżej.

sędzia Danuta Kozikowska